

НАСОКИ ЗА ПРОВЕРКА НА ФИНАНСОВИЯ КАПАЦИТЕТ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“ И ПРОГРАМА „ЕВРОПЕЙСКИ КОРПУС ЗА СОЛИДАРНОСТ“ ЗА 2023 СЕЛЕКЦИОННА ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ

От кандидатите за безвъзмездни средства се изисква да демонстрират финансов капацитет за изпълнение на дейностите или работната програма, описани в проектното предложение.

Финансов капацитет означава, че кандидатът разполага със стабилни и достатъчни източници на финансиране за да изпълнява дейността си през целия период, през който се изпълнява проектът, или годината, за която се отпуска безвъзмездната финансова подкрепа, и да участва във финансирането му.

Проверката на финансовия капацитет не се прилага за:

- физически лица при получаване на стипендии;
- публични органи, включително организации от държавите членки¹;
- международни организации;
- ако индивидуалният размер на поисканите безвъзмездните средства не надвишава 60 000 EUR.

---

¹ В съответствие с член 21, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/817 за създаване на Програма „Еразъм+“, публичните органи, както и институциите и организациите в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, които са получили над 50 % от годишните си приходи от публични източници през последните две години ще се считат за притежаващи необходимия финансов, професионален и административен капацитет за извършване на дейности по Програмата. От тях няма да се изисква да представят допълнителна документация, за да докажат този капацитет.

В случай на искания за безвъзмездни средства, които не надвишават 60 000 EUR, кандидатите трябва да представят клетвена декларация, удостоверяваща, че имат финансовия капацитет за изпълнение на проекта.

В случай на проектни предложения с искане за финансиране на стойност над 60 000 евро, кандидатът трябва да представи в допълнение към клетвената декларация, следните документи, които позволяват на Националната агенция (НА) да извърши проверка на неговия финансов капацитет:

- отчет за приходите и разходите;
- счетоводен баланс на кандидата за последната финансова година, за която сметките са приключени.

В случай на искания надвишаващи 750 000 EUR, в допълнение към горепосоченото може да бъде поискан одитен доклад, изготвен от одобрен външен одитор. Този доклад удостоверява отчетите за последната налична финансова година.

За организациите, които не могат да предоставят горепосочените документи, тъй като са новосъздадени, документите могат да бъдат заменени с прогнозни финансови данни/финансова декларация или застрахователна декларация, в която се посочват финансовите рискове на кандидата.

В случай на проектни предложения, подадени от името на консорциум от партньори, ако Националната агенция има съмнения относно финансовия капацитет на консорциума, тя следва да извърши оценка на риска, въз основа на която същите документи като посочените по-горе могат да бъдат поискани от всички участващи организации в консорциума. Това е приложимо независимо от отпуснатата сума.

Ако Националната агенция има основателни причини да поставя под съмнение финансовия капацитет на кандидата, тя може да поиска от кандидата да предостави всякакви подходящи подкрепящи документи.

2. РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДОЛОГИЯТА

За да може да се оцени финансовия риск, свързан с предоставянето на безвъзмездни средства, проверката на финансовия капацитет има два аспекта:

- капацитет за съфинансиране на кандидата;
- финансов капацитет на кандидата.

За дейности или проекти, управлявани от НА, които са основани на опростени форми на предоставяне на безвъзмездни средства (противоположни на възстановяването на реални разходи) се предполага, че капацитетът за съфинансиране на кандидата е достатъчен.

По тази причина се оценява само финансовия капацитет, който дава информация за качеството на финансовата структура на кандидата и така предоставя известна увереност, че той ще бъде в състояние да изпълни проектните дейности за периода на действие на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

Тази оценка се основава на методологията, описана в точка 3 по-долу, и защитава финансовия интерес на Комисията, като сигнализира за кандидати, чийто финансов профил представлява явен риск.

Методологията отчита финансовите характеристики на бенефициерите по програми „Еразъм+“ и „Европейския корпус за солидарност“ и следва да се използва въз основа на информацията в тяхното проектно предложение.

Методологията се базира на информацията, предоставена в подкрепящите документи (Счетоводен баланс“ и „Отчет за приходите и разходите“) за последната приключила финансова година.

В случай че резултатите от опростения анализ не са достатъчни за формирането на заключение, НА може да извърши по-сложен анализ чрез проверка на последователни счетоводни години.

Ако анализът на подкрепящите документи не е убедителен, Националната агенция може да извърши с по-сложен анализ, като провери предишни приключили финансови години.

3. МЕТОДОЛОГИЯ

Следните коефициенти се използват за определяне на нивото на увереност, произтичаща от процеса на оценката:

3.1 Оценка на финансовия капацитет

Тази оценка е основана на следните индикатори:

I.	Финансова независимост	=	$\frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Сума на актива/ пасива}}$
II.	Ликвидност	=	$\frac{\text{Вземания + парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}}$

- I. Коефициентът на финансова независимост отразява размера на собствения капитал като част от общите задължения, които трябва да бъдат определени. Това показва до каква степен организациите зависят от финансиране от трети страни. Колкото по-близо съотношението е до 1, толкова по-финансово независима е организацията и има по-голяма управленска автономия. Колкото по-близо съотношението е до 0, толкова по-зависима е организацията от финансиране от трети страни. Колкото по-нисък е коефициентът на финансова независимост, толкова по-трудно ще бъде да получаването на кредити и заеми.
- II. Коефициентът на ликвидност измерва дали текущите активи, с изключение на материалните запаси, покриват текущите задължения и следователно показва дали кандидатът ще може да погаси текущите си задължения.

3.2 Резултати

За да бъде определено нивото на финансовия капацитет на кандидатите, се използва следната таблица:

Индикатори	Резултат	Точки
I. Финансова независимост (ФН)	$\Phi Н \geq 0,5$	4
	$0,4 \leq \Phi Н < 0,5$	3
	$0,3 \leq \Phi Н < 0,4$	2
	$0 \leq \Phi Н < 0,3$	1
	ФН е отрицателно число	-2
II. Ликвидност (Л)	$Л < 1$	0
	$1 \leq Л \leq 2$	1
	$Л > 2$	2

Сумата от точките за всеки индикатор ще формира общата оценка на финансовия капацитет на кандидата.

Оценка на финансов капацитет	Лоша	Задоволителна
Общ брой точки	2 или по- малко	3 или повече

4. ТЪЛКУВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

На основата на общата оценка кандидатите попадат в една от две основни категории, като за всяка от тях е необходим специфичен подход:

- **Задоволителен финансов капацитет**

Кандидатът демонстрира стабилен финансов профил. Условието са изпълнени, за да се счита, че финансовите интереси на Комисията са защитени.

- **Слаб финансов капацитет**

Националната агенция трябва да получи допълнителна увереност в резултат на по-задълбочен анализ (като проверка на предходни финансови години, за които отчетите са приключени, проверка на допълнителни коефициенти, взимане предвид на външни одитни доклади).

Ако резултатът от допълнителни проверки покаже, че финансовият капацитет все още е слаб, безвъзмездните средства може да се отпускат само с набор от предпазни мерки, посочени в точка 5, които защитават финансовите интереси на Комисията.

Ако финансовият капацитет се счита за недостатъчен, съответното проектно предложение се отхвърля.

5. ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ

Ако след внимателен анализ на подкрепящите документи Националната агенция заключи, че финансовият капацитет на кандидата е слаб, Националната агенция може:

- Да изиска засилен режим на финансова отговорност, т.е. солидарна отговорност за всички събенефициери. В такива случаи финансовият капацитет на събенефициерите трябва да бъде доказан, за да се гарантира, че те са финансово стабилни.
- Да реши да отпусне авансово плащане, което да бъде разделено на няколко транша, като всяко плащане се извършва, след изпълнението на редица условия и след проверка и одобрение на посочените отчети по процедурата, описана в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;
- Да реши да отпусне авансово плащане (едно или повече), покрито с банкова гаранция.
- Да реши да не отпуска авансово плащане.

В допълнение, НА може да изиска в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства бенефициерите редовно да представят допълнителни отчети.